

KvægInfo – September 2024

Indhold

- **Aktuelt i stalden**
 - Mastitis ved malkekøer
 - Fokus på lys i stalden - vintertid
- **Aktuelt fodring**
 - Foderpriser - september 2024
 - Bluetongue virus
- **Aktuelt i SAGRO Kvæg**
 - Ny kollega - Mads Ebdrup Mortensen
- **Kontakt**
 - Kvægrådgivere hos SAGRO

AKTUELT I STALDEN

Mastitis ved malkekøer

Af SAGRO Kvægrådgiver Marianne Seekjær

Forebyggelse af mastitis hos malkekøer kræver en fokuseret indsats på flere områder, hvor genetik, management, malkeanlæg, vaccination og miljø er nøglefaktorer. Disse områder bidrager samlet set til bedre yversundhed og reducerer behovet for medicinsk behandling af mastitis.

1. **Genetik:** Køers genetiske disposition har stor indflydelse på deres modstandskraft mod yverinfektioner. Yverets placering spiller en central rolle, da et højt placeret yver er mindre udsat for kontakt med miljøet og dermed har en lavere risiko for infektion. Desuden er pattens størrelse vigtig, da den skal matche pattegummiet i malkeanlægget. Hvis malkeudstyret ikke passer til koen, kan det føre til ufuldstændig malkning eller overmalkning, hvilket øger risikoen for infektioner. Desuden kan køer, der enten er "sejmalkede" eller "letmalkede", have en øget risiko for yverinfektioner på grund af deres pattekanals evne til at holde bakterier ude.
2. **Management:** God dyrehåndtering og faste rutiner er essentielle for at opretholde god yversundhed. Stressede køer har en tendens til at have et svagere immunforsvar, hvilket gør dem mere modtagelige for infektioner. Omsorgsfuld håndtering reducerer stress, hvilket resulterer i hurtigere mælkenedlægning og dermed en mere skånsom malkning. Gode malkerutiner omfatter blandt andet faste tidspunkter for malkning, korrekt forberedelse af køerne og brug af pattedyp eller spray efter malkning for at forebygge infektioner. Ensartede rutiner er også med til at reducere risikoen for mastitis.
3. **Malkeanlæg:** Vedligeholdelse af malkeanlægget er afgørende for yversundheden. Regelmæssig service og udskiftning af pattegummi samt sikring af, at vaskeprocedurer fungerer korrekt, er nødvendigt for at forhindre problemer med mælkeudstyret. Et velfungerende anlæg sikrer stabilt vakuum under malkning, hvilket mindsker risikoen for skader på pattespidsene og dermed risikoen for infektioner. Hvis anlægget ikke fungerer optimalt, kan det medføre store økonomiske tab i besætningen samt forringet dyrevelfærd.
4. **Miljø:** Miljøet, hvor køerne opholder sig, har stor indflydelse på yversundheden. Et beskidt og kontamineret miljø, eksempelvis gangarealer og sengebåse, kan føre til højere forekomst af infektioner med bakterier som *S. uberis* og *E. coli*. Det anbefales, at landmanden og medarbejderne regelmæssigt undersøger hygiejnen i stalden og malkestalden. At observere køernes yver og ben kan give et indblik i miljøets renhed og give grundlag for nødvendige hygiejnetiltag. Bevidsthedsoplysning og erkendelse af de faktiske forhold kan i høj grad bidrage til forbedringer i hygiejnen og dermed bedre yversundhed.
5. **Vaccination:** Der findes kommercielle vacciner mod bakterier som *Stafylokokker*, *E. coli* og *Str. uberis*, der kan mindske forekomsten og alvorligheden af mastitis. Vaccinerne har vist potentiale til at reducere behovet for behandling, men der er stadig mangel på uafhængige studier, der dokumenterer de økonomiske fordele ved vaccination. Desuden er det uvist, om pengene til vaccination ville være bedre brugt på optimering af andre faktorer som malkeanlæg, management og miljø.

Samlet set er forebyggelse af mastitis en kompleks opgave, der kræver en koordineret indsats på tværs af flere faktorer.

Oprindelig artikel skrevet af kvægfagdyrlæge, Troels Løwig, Cow Vet Consult

Fokus på lys i stalden – vintertid

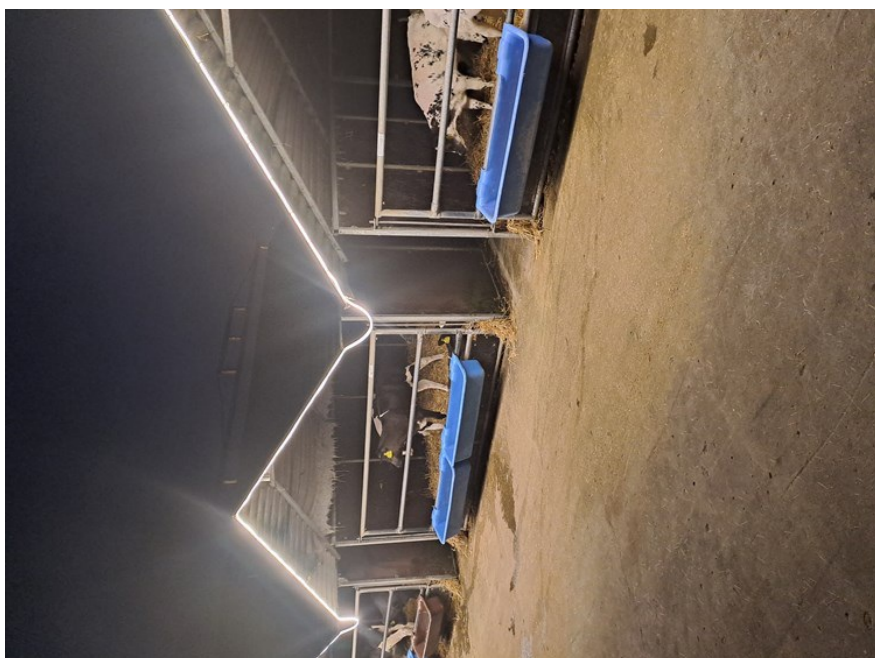
Af SAGRO Kvægrådgiver Mads Nielsen

I august var det måske ikke helt tydeligt at behovet var til stede for at forlænge dagslængden med ekstra lys. Men nu er det klart at ekstra lys både morgen og aften er en nødvendighed for at kunne nå de 16 timer med fuld LUX (200). I vinterhalvåret vil det være muligt blot at styre lystændingstiden med et tænd/sluk ur. I sommerhalvåret kan det være en fordel med en styreenhed til daglig regulering og er samtidig med til at der ikke bruges mere strøm end højst nødvendigt.

Har du endnu ikke fået opgraderet den gamle belysningsplan vil det give særlig god mening nu. Og hvis f.eks. kalvestalden mangler vil der for kalvene være noget at hente. Det viser sig som øget tilvækst, og øget vand-, og kraftfoderindtagelse. Dertil vil det gode lys øge arbejdsglæden og muligheden for nemmere at se sygdomstegn så tidligt som muligt.

Ofte kan belysning af kalvehytter eller bokse være mere besværlig, især hvis det er udendørs og hvor hytter skal kunne flyttes i forbindelse med vask mv. Om der vælges en relativ simpel løsning med LED-bånd (byggeplads lyskæder) som vist på nedenstående foto eller en kombination med en mere permanent løsning med LED-rør som kan serieforbindes.

Goldkøerne er eneste dyregruppe, som IKKE skal have 16 timers lys. Her er anbefalingen 8 timer, hvilket er en forudsætning for en højere mælkeproduktion i den kommende laktation.

AKTUELT FODRING

Foderpriser – september 2024

Af SAGRO Kvægrådgiver Bendt Bendtsen

September 2024

Fodermiddel	Pris	Bemærkninger
Kraftfoder 20% protein, 14 tons tip	239,50 kr.	A blanding, dagspris
Kraftfoder 27% protein, 14 tons tip	292,00 kr.	C blanding, dagspris
Kraftfoder 33% protein, 14 tons tip	313,50 kr.	C blanding, dagspris
Rapskager, 36 tons tippet	258,00 kr.	Termin feb.-april 25
Rapsskrå, 36 tons tippet	249,00 kr.	Termin feb.-april 25
NON GM Sojaskrå, 36 tons tippet	453,00 kr.	Termin nov.-dec. 24
Byg, 14 tons tippet	172,00 kr.	
Hvede, 14 tons tippet	175,00 kr.	
Rug, 14 tons tippet	158,00 kr.	

Fint formalet majs, 36 tons	200,00 kr.	Termin sep.-okt. 24
Småkalvefoder	355,00 kr.	BB, dagspris
Kalveblanding 17% protein, 15 tons	243,00 kr.	Dagspris
Lipitec Bovi LM fedt	1150,00 kr.	Termin Jan.-mar. 25, 1050 kg
Fodersalt	119,50 kr.	Pr. 100 kg
Kautisk soda	198,00 kr.	25 kg sæk
Magnesium clorid	127,00 kr.	25 kg sæk Forsuring i closeup
Foderurea 46%	159,00 kr.	25 kg sæk Kræver HACCP
80/20 urea	139,50 kr.	25 kg sæk uden HACCP
Type 1 Mineral basis mikro	527,50 kr.	BB/pr. 100 kg
Type 3 Mineral basis kridt	447,50 kr.	BB/ pr. 100 kg
Mineral goldkøer	1672,50 kr.	Novamin gold E Plus, BB/pr. 100 kg

*BB = bigbags

Bluetongue virus

Bluetongue er som bekendt stadig høj aktuelt og flere besætninger falder desværre for smitte.

I SAGRO Kvæg læner vi os fortsat op ad anbefalinger fra Fødevarestyrelsen, som er linket til herunder.

Hvis man sidder derude og har ondt i maven over det, så tag kontakt til dyrlægen og eventuelt nærmeste kvægrådgiver.

<https://foedevarestyrelsen.dk/dyr/dyresundhed/dyresygdomme/bluetongue>

Fødevarestyrelsen

AKTUELT I SAGRO KVÆG

Ny kollega – Mads Ebdrup Mortensen

Jeg er 35 år og bor ved Bramming med min kæreste og to små børn. Vi driver et hobby landbrug med køer i naturpleje, og lokal salg af forskellige produkter.

Jeg er uddannet landmand, teknolog og har en bachelor i jordbrugsvirksomhed. Har siden 2014 arbejdet med rådgivning og produktionsledelse af landbrug.

Jeg kommer fra en stilling som produktionschef ved Rønhave ved Bramming, hvor jeg de seneste 4,5 år har arbejdet.

Nu er jeg i SAGRO og klar på at hjælpe med de opgaver der måtte opstå ved mælke og kødproducenter.

Mine specialer er produktionsrådgivning, produktionsledelse, KPI'er på staldgangen og produktionsøkonomi blandt andet.

KONTAKT

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)